

YDS / E-YDS / YÖKDİL

**BAĞLAÇ SORULARI
VE
ÇÖZÜMLERİ**

Mehtap Bademcioğlu

Cüneyt Bademcioğlu

www.bademci.com

YDS / E-YDS / YÖKDİL

BAĞLAÇ SORULARI 1 - 4

1. ---- photographers require short exposures to capture fast moving objects, chemists need short laser pulses to study rapid reactions.

- A) In contrast
- B) In spite of
- C) In case
- D) Since
- E) Just as

2. According to Neo-Darwinism, ---- mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation, natural selection is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

- A) however
- B) although
- C) whether
- D) before
- E) unless

3. Networks without controlled access can ---- ensure the security or privacy of stored data; ---- keep network resources from being exploited by “hackers”.

- A) neither / nor
- B) so / as
- C) only / but
- D) rather / than
- E) also / but

4. ---- what is generally assumed, the number of animals remaining in a threatened species may actually rise as it approaches the brink of extinction.

- A) In view of
- B) Contrary to
- C) Surprisingly enough
- D) Needless to say
- E) Due to

YDS / E-YDS / YÖKDİL

BAĞLAÇ SORULARI 1 - 4

CEVAP ANAHTARI VE ÇÖZÜMLER

CEVAP ANAHTARI

1	E
2	B
3	A
4	B

ÇÖZÜMLER

Soru 1.

---- photographers require short exposures to capture fast moving objects, chemists need short laser pulses to study rapid reactions.

- A) In contrast
- B) In spite of
- C) In case
- D) Since
- E) Just as

Çözüm 1. Doğru cevap: E. Bilenle bilmeyeni ayıran bağlaç sorularına gelmiş bulunuyoruz.

exposure = fotoğrafçılıkta diyaframın açık kalma süresi, poz

capture = saptamak, yakalamak, tespit etmek, record

With his camera he tried to capture changes as they took place before his eyes.
Fotoğraf makinesiyle gözünün önünde meydana gelen değişiklikleri saptamaya çalıştı.

pulse = kısa süreli ışık huzmesi, kalp atışı

Kolay çözüm: In contrast birleşik cümle ortasında yer alır. In spite of isim ya da isim cümlesine bağlanır. Boşluğu izleyen cümle ise bütün öğelere (özne+yüklem+nesne) sahip olan bir tam cümledir. In case hem bir tehlike ve buna karşı alınan tedbiri çatısı altında bir araya getirmek ister, hem de birleşik cümlelerin ortasında yer almayı tercih eder. Bu sayede 3 seçenek (A, B, C) elenir, 2 seçenek (D, E) kalır. Birleşik cümlelerin iki yakasında birbirine benzer çok sayıda unsur var: require = need: ihtiyacı olmak; short = short; ve fast = rapid: hızlı. Since (D), sebep sonuç anlatır, benzetme yapmaz. O halde doğru cevap E seçeneği olmak zorundadır.

A: In contrast (sentence connector) zıddına, aksine anlamında bir bağlaçtır. Zıt sonuç anlatır ve birleşik cümlelerin ortasında bulunur. Birleşik cümlelerin başında yer aldığı zaman zıt sebep anlatır. Ayrıca kendisinden sonra to/with edatı gelir ve bir isim ya da isim cümlesine bağlanır. Örnekleri inceleyelim:

İki cümle ortasında:

He promised to give the job to me. **In contrast**, he gave it (the job) to someone else.

İşe beni alacağına söz vermişti. Tam aksine bir başkasını aldı.

Cümle başında 1:

In contrast to **his promise (isim)**, he gave the job to someone else.

Sözünün aksine, bir başka kişiyi işe aldı.

Cümle başında 2:

In contrast to **what he promised (isim cümlesi)**, he gave the job to someone else. (Verdiği sözün aksine, bir başka kişiyi işe aldı.)

Doğrudan ya da zıt sebep anlatan bağlaçların ortak özelliği gereği, arzu edilirse, in contrast to/with + isim / isim cümlesi birleşik cümlenin ortasına da taşınabilir:

He gave the job to someone else in contrast to what he promised.

Bir örnek daha vererek in contrast konusunu şimdilik kapatalım:

Our system seems very old-fashioned (modası geçmiş). In contrast, theirs is up-to-date (modern).

In contrast with **our system** (isim), theirs is up-to-date.

B: In spite of (rağmen, karşın) kendisinden sonra isim ya da isim cümlesi ister. Soru girişi ise bir tam cümledir. Bağlacı düzgün bir örnek üzerinde görelim:

In spite of his illness (hastalığına rağmen), he didn't miss (kaçırmak) the class.

Eğer in spite of bağlacı, the fact that ifadesi ile birlikte verilmiş olsaydı, o zaman bir tam cümleye bağlanabilirdi:

In spite of the fact that he was ill (hasta olmasına rağmen), he didn't miss the class.

C: Tedbir + in case + tehlike. Soru cümlesinde ne tehlike, ne de tedbir görünüyor.

I always use two alarm clocks in case one of them doesn't **go off** (çalmak).

I will buy some more bread for dinner in case an unexpected (beklenmedik) guest should **turn up** (çıkagelmek).

Not: In case bağlacını birleşik cümle başında tercih etmeyiniz.

D: Since'in bildiğimiz iki görevi var:

1. Since (-den beri) I **got** married, I **have been working** in two jobs.

(since + simple past → ana cümlede present perfect / present perfect continuous)

2. Since (= Because) I have lost my job, I feel down (mutsuz) and upset (morali bozuk).

Soru cümlesindeki tense ilişkisi, since bağlacının birinci görevinde kullanılmasına izin vermiyor. Ayrıca, soru cümlesinin her iki yakasında yer alan bazı kelimelere bakarsak, burada neden-sonuç ilişkisi değil, bir benzetme ya da karşılaştırma yapılmaya çalışıldığını görebiliriz:

photographers - chemists*
short exposures - short laser pulses (atım, atış)
fast (hızlı) - rapid (hızlı)
require (ihtiyaç duymak) - need (ihtiyaç duymak)

* Fotoğrafçılar ve kimyagerler farklı meslek gruplarından olabilir. Ancak fotoğrafçılık ve kimyagerlik sonuçta birer meslektir ve bu açıdan aralarında bir tür benzetme yapılmış olabilir.

E: Since'e benzer şekilde just as'in de iki görevi var:

1. Just as (= While) I was leaving work, some people came to deliver (teslim etmek) goods (mal, yük).

2. We are scared of mice(,) just as (benzetme) they are of us.

Biz farelerden nasıl korkuyorsak, onlar da bizden korkarlar.

Just as people need nourishment (gıda) to give them energy, computers rely on (bağlı olmak) electricity to perform their duties (görev).

İnsanlar, kendilerine enerji vermesi için nasıl gıdaya ihtiyaç duyarlarsa, bilgisayarlar da işlerini yapabilmek için elektriğe bağımlıdırlar.

Soru cümlesinde yer alan ve D seçeneğinin sonunda açıkladığımız benzetme, just as bağlacının ilgi alanına giriyor. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

Soru 2.

According to neo-Darwinism, ---- mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation, natural selection is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

- A) however
- B) although
- C) whether
- D) before
- E) unless

Çözüm 2. Doğru cevap: B.

Giriş açıklaması: Birbirine yakın anlam taşıyan iki seçenektan (A ve B) biri doğru cevap olarak verilmiş. Buradaki bağlaçlar önceki soruda karşılaştıklarımızdan farklı. Cümle uzun ve fazlaca bilimsel terim vs. içeriyor. Anlamından hareket edip soruyu çözelim dersek, belki sınav açısından gereksiz kelime hazinemiz artar ve biraz da çeviri becerisi kazanabiliriz. Ancak bu kazanımlar başka bir soruda işimize yaramaz. Çünkü bu tür sorular bağlaç bilgisini sınar, çeviri becerisini değil. O halde farklı bir yol izlemeli ve yüzlerce bilim dalının içerdiği on binlerce terime mahkûm olmamalıyız. Bu kısa konferanstan sonra soruda yer alan ve işimizi kolaylaştırabilecek birkaç önemli kelimenin anlamını verelim ve çözüme geçelim.

ultimate = en son, en yüksek, en büyük, nihai, eventual

Someone's initial success may be deceptive (yanıltıcı); what matters is his ultimate success. Bir kişinin ilk / başlangıçtaki başarısı yanıltıcı olabilir; asıl önemli olan sonuçta elde ettiği başarıdır.

dominant = hâkim, üstün, superior

make-up = yapı, formasyon

Kolay çözüm: According to edat bağlacı cümlede etkisiz elemandır. Sorunun çözümünde dikkate alınmaz. Zıt sonuç bağlacı however iki tam cümlenin ortasında yer alır, başında değil. Dolayısıyla A seçeneği elendi. Whether özne görevinde kullanılmışsa, variation'dan sonraki virgül ve natural selection

öznesi iptal edilmeli ve bu bağlaç doğrudan is given fiiline bağlanmalıydı:

..., whether mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation is given...

Eğer whether zıtlık bağlacı görevinde ise, yan cümle mutlaka or not zıtlık ifadesi ile bitmeliydi:

..., whether mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation or not, natural selection...

Before, sadece genel geçer olaylardan söz ediliyorsa geniş zaman çekimli iki cümleyi bağlayabilir. Hâlbuki soru cümlesi içinde genel değil özel olaylara işaret eden 3 adet the artikeli var (the ultimate source, the dominant role, the genetic make-up). Dolayısıyla before zaman bağlacının doğru cevap olma ihtimali yok gibi. Unless, natural selection öznesi ile başlayan ana cümlede olumsuzluk ister. Bu cümle hiçbir olumsuzluk içermiyor. O halde doğru cevap olarak sadece B seçeneği kalır.

A (however: zıt sonuç) ve B (although: zıt neden) seçeneklerinde, anlamca birbirlerine yakın sayılabilecek iki bağlaç var. Ancak however zıt sonuç bağlacı görevinde kullanılıyorsa, bağladığı iki cümlenin başında değil ortasında yer alır:

She was taken ill. **However**, she didn't miss the meeting.

Hastalanmıştı. Buna rağmen toplantıyı kaçırmadı.

Cümle, imla işaretlerinde küçük bir değişiklik yapılarak şu şekilde de yazılabilir:

She was taken ill; **however**, she didn't miss the meeting.

Although bağlacı, yukarıdaki örnek cümlede pekâlâ however bağlacının yerine geçebilirmiş gibi görünüyor. Ancak bu durumda anlam bozulacaktır. Çünkü although bağlacı zıt sonuç değil zıt neden anlatır:

She was taken ill although she didn't miss the meeting.

Toplantıyı kaçırmamasına rağmen hastalandı.

Doğru cümle kuruluşu aşağıdaki gibi olmalıydı:

Although she was taken ill, she didn't miss the meeting.

Hastalanmasına rağmen toplantıyı kaçırmadı.

Doğrudan sebep (because, as vs.) ve zıt sebep (though, despite vs.) anlatan bağlaçların ortak özelliği gereği, although da iki cümlenin ortasında kullanılabilir. Fakat bu durumda, bağlacın zıt sebep anlatan yan cümle ile birlikte yer değiştirmesi gerekir:

She didn't miss the meeting although she was taken ill.

Soru cümlesinin başında yer alan "According to neo-Darwinism" (Yeni-Darwinizm'e göre) ifadesi bağımsız bir cümle değil, sadece kaynak gösteren bir edat bağlaçtır. Kendisini izleyecek olan bağlaç (sorumuzda although) açısından herhangi bir önem taşımadığı için yok sayılmalıdır. Başka bir deyişle, according to edat bağlacı kullanılmadan da cümle, doğru cevap seçeneği although ile anlamlı bir bütün oluşturur:

Although mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation, natural selection is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

Şimdi, bu birleşik cümlenin başında doğru cevap although yerine neden however bağlacını kullanamayacağımızı daha basit bir örnek üzerinde göstermeye çalışalım:

The principal said he resigned for familial reasons. However, there may be other reasons that we don't know about.

Müdür, ailevi sebepler yüzünden istifa ettiğini söyledi. Oysaki bilmediğimiz başka sebepler de olabilir.

Şimdi de ana ve yan cümlelerin yerini değiştirelim ve hatayı net olarak görelim:

However, there may be other reasons that we don't know about. The principal said he resigned for familial reasons.

Oysaki bilmediğimiz başka sebepler de olabilir. Müdür, ailevi sebepler yüzünden istifa ettiğini söyledi.

A seçeneğinin girişinde açıkladığımız gibi, however (buna rağmen, oysaki, hâlbuki) bir zıt sonuç bağlacıdır ve mantıken kendisinden önce (zıtlığına işaret ettiği) bir başka cümle isteyecektir. O halde birleşik cümlenin ortasında yer almak zorunda kalacaktır.

Bu konuyu netleştirdikten sonra however'ın birleşik cümle başında yer alabileceği istisna bir yapıdan söz edelim. Bu cümle yapısında however, kendisinden sonra bir sıfat ya da zarfa bağlanır ve zıt sonuç değil, zıt sebep anlatır:

however + sıfat / zarf

However good his intentions may be, always be cautious (temkinli, dikkatli) of him, and do not support him unconditionally (kayıtsız şartsız).

Ne kadar iyi niyetli olsa da, ona karşı her zaman dikkatli ol ve onu kayıtsız şartsız destekleme.

A seçeneği için sonsöz: İncelemekte olduğumuz 2. soruda, boşluktan sonra bir sıfat ya da zarf kullanılmamış, cümle doğrudan özne (mutation) ile başlamış. O halde however bu boşluğu hiçbir surette dolduramaz.

B: although

Soru cümlesinde iki farklı nesne için aynı anlama gelebilecek sıfatlar kullanılmış:

mutation için ultimate (nihai, en son, en üstün)
natural selection için dominant (hâkim, baskın)

Yani kabaca bir tarafta mutation, diğer tarafta ise natural selection en üstün unsur olarak belirtilmiş. O halde burada bir zıtlık olduğunu düşünebiliriz. Zıtlık anlatan iki bağlaçtan however'ın hatasını A seçeneğinde açıklamıştık. Buna göre, elimizde bir tek B (although) kalıyor.

- Bu seçeneğin doğruluğundan kesin emin olabilir miyiz?

- Hayır, olamayız. Bunun için cümleyi çevirmemiz gerek.

- Cümleyi çevirelim mi?

- Kesinlikle hayır! Bu sağlama yönteminden uzak duralım. Hatırlayınız; yukarıda Giriş Açıklamasında, çevirinin akılcı bir yöntem olmadığına kısaca değinmiştik. Çünkü bu soruda işimize yarasa dahi çeviri hem çok geniş bir kelime hazinesi ister hem de fazla zaman alır. Yapabileceğimiz diğer soruların da hakkını çalar. Bu nedenle biz, soru cümlesinin anlamı ile uğraşmayı B seçeneğini bir kenara koyalım ve diğer seçenekleri (yapısal özellikleri açısından) irdelemeye devam edelim. Eğer A seçeneğinde olduğu gibi, kalan seçeneklerin hatalarını da bulabilirsek, B'yi doğru cevap sayarız.

C: Whether iki **tam** cümlenin başında yer alıyorsa, zıt neden bağlacı görevindedir:

Whether you leave today **or not / or stay till tomorrow morning**, you will have to pay the same amount of money for the hotel room.

İster bugün ayrılın, ister yarın sabaha kadar kalın, otel odası için aynı miktarda ücret ödemeniz gerekiyor.

Whether we go by bus or by train, it will take us 6 hours to get to Ankara.

Örneklerden anlayacağınız gibi, bu görevdeyken whether bağlacı **or not** ya da **or + cümlede geçen bir ifade ya da kelimenin** (fiil, sıfat vs.) **zıt anlamlı karşılığını** içerir:

Whether you like it **or not / or hate it**, ...

İster beğen, **ister beğenme / ister nefret et**, ...

Şimdi sabırla, yukarıdaki cümle yapısını soru cümlesinin yapısı ile karşılaştıralım. Ve şunu anlamaya çalışalım: Whether bağlacı acaba sorudaki boşluğu doldurabilir mi?

...mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation, natural selection is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

Eğer whether zıtlık bağlacı görevinde doğru cevap olacaksa, yan cümlenin sonunda örneğin aşağıdaki gibi, **or not** ya da **or + zıt anlamlı bir ifade** karşımıza çıkmalıydı:

...mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation **or not / or as an unimportant, random** (rastlantısal, tesadüfi) **process** (süreç), natural selection is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

O halde, whether'a zıtlık bağlacı görevinde kapıların kapalı olduğu anlaşılıyor çünkü soruda **or not** ya da **or + zıt anlamlı bir ifade** yok.

Whether bağlacı ayrıca;

Whether + tam cümle + eksik cümle

formülüne uygun bir cümle yapısı içinde özne görevi üstlenebilir. Bu tür bir yapıya **noun clause** (isim cümlesi) dendiğini hatırlayacaksınız.

Whether (1) he is on our side (2) is uncertain at the moment (3).

Bizim tarafımızda olup olmadığı henüz belli değil.

(1) Whether = bağlaç

(2) he is on our side: tam cümle

(3) is uncertain at the moment = öznesiz eksik cümle (yüklem + nesne)

Aslında 1+2 birleşik cümlenin öznesidir ve bu sayede doğrudan yükleme (is) bağlanabilmektedir:

(1) + (2) Whether he is on our side (özne)

Whether he is on our side is uncertain at the moment.

Bizim tarafımızda olup olmadığı henüz belli değil.

Yükleme "Ne belli değil?" sorusunu sorduğumuzda gelen cevap öznedir:

- Ne belli değil?

- Bizim tarafımızda olup olmadığı.

Lütfen dikkat: Türkçeden farklı olarak, İngilizce isim cümlesinde **or not** ya da **zıt ifade** (or on the other side) kullanımı zorunlu değildir. Bu nedenle yukarıdaki örnek cümlelerde **or not** kullanmaya gerek görmedik.

Hatırlayacaksınız; whether, kendisini izleyen cümlelerin gelişine ve taşıdığı tense'e göre olup olmadığı, alıp almayacağı gibi anlamlar veren yani yüklem iki yönlü soru sormasını sağlayan bir bağlaçtı. Whether için bir örnek daha verelim:

(1) Whether you will agree to our plan (Planımızı kabul edip etmeyeceğiniz) (**özne**)

(2) is very important for us (bizim için çok önemli). (**öznesiz eksik cümle**)

(1) + (2) Whether you will agree to our plan is very important for us. (isim cümlesi)

Şimdi bu örnek üzerinde biraz dikkatinizi sınavalım:

1) Örnek cümlede özne ile eksik cümle arasında virgül yok. Bunu fark ettiniz mi?

2) Bu durumun aşağıdaki basit İngilizce cümle yapısı formülüne uygun olduğunu hatırladınız mı?

SVO: Subject (Özne) + verb (yüklem) + object (nesne).

3) Örnek cümlede özneyi -olması gerektiği gibi- hemen bir yüklem/filin (is) izlediğini fark ettiniz mi?

Şimdi de yukarıdaki cümle yapısını akılda tutarak, incelemekte olduğumuz 2'nci soruya dönelim ve şunu anlamaya çalışalım: Whether bağlacı acaba özne görevinde o sorudaki boşluğu doldurabilir mi?

..., whether mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation, **natural selection** is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

Pek mümkün görünmüyor. Çünkü whether bağlacı yan cümleden (öznenen) sonra bir virgül kullanılmış. Ayrıca cümlede bir özne daha var (natural selection). Bu ikisinin de hemen iptal edilmesi gerek. Aksi takdirde, whether içeren yan cümleyi (yani özneyi) doğrudan yükleme (is given) bağlayamayız. Değişiklikleri yaptığımız takdirde, cümle nasıl kurulacak, bir de ona bakalım:

Whether mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

Vurguyu arttırmak için dilersek, yan cümleye or not zıtlık ifadesini de ekleyebiliriz:

Whether mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation or not is given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

Önemli not 1: Sorunun orijinalinde yer alan "According to neo-Darwinism" ifadesini attık. (Bu ifadenin bir etkisiz eleman olduğunu daha önce söylemiştik.)

Önemli not 2: Değişiklikleri yaparken cümlelerin taşıdığı anlamın uygun ya da bilimsel açıdan doğru olup olmadığını dikkate almadık. Çünkü YDS/YÖKDİL sınavı belli bir bilim dalı ile ilgili bilgimizi sınamaz, sınavamaz. Biz sadece cümleyi, dilbilgisi kuralları içinde kalarak whether bağlacının kullanımına uygun hale getirmeye çalıştık.

Önemli not 3: YDS/YÖKDİL çeviri becerisini sınavan sınavlar değildir. Bu nedenle üzerinde uğraştığınız bir gramer sorusunun Türkçede vereceği anlamı değil, yapısının doğru kurulup kurulmadığını önemseyiniz.

Önemli not 4: Dünya üzerinde bir tek İngilizce sınavı yoktur ki, whether bağlacını sınavasın, bu bağlacı bilmeyen adaya geçer not versin. Bu nedenle, sıkıcı gelse de yaptığımız ayrıntılı açıklamaları önemseyiniz ve bu işi "fazla ciddiye" aldığımız için bizi hoş görünüz.

D: İncelemekte olduğumuz 2. sorunun her iki yakası da simple present çekim almış:

yan cümle: is recognized

ana cümle: is given

Before bağlacı, iki yakası birden simple present çekim içeren bir birleşik cümlede pekâlâ eylemleri sıralayabilir. Ancak bir şartla: Birleşik cümle değişmez gerçekler, doğa olayları, genel geçer olaylar ya da sabit alışkanlıklardan söz edecek. Özel unsurlara / durumlara / olaylara bulaşmayacak.

Belamız 2'nci soruya baktığımızda, üç özel unsurdan (the ultimate source, the dominant role, the genetic make-up) söz edildiğini görüyoruz. O halde before bağlacı açısından burada bir gariplik var. Örnekler üzerinde açıklamaya çalışalım:

We see a lightning (yıldırım) before we hear its noise.

Yıldırımı, sesini duymadan önce görürüz.

Before I have breakfast, I always feed my cat.

Bağlacın bu özelliğini üçüncü bir (doğru) örnek cümlede daha sınyalım. Ancak daha sonra örnek üzerinde 'birkaç küçük!' değişiklik yaparak bağlacı zorlayalım ve duruma nasıl itiraz ettiğini anlamaya çalışalım. Örneğimiz, bir hastanede, taburcu edilmeden önce bütün hastalar için epikriz raporu (hastanın öyküsü, gördüğü tedaviler vs. bilgileri içeren rapor) düzenlenmesi üzerine olsun. Bunu İngilizcede şöyle ifade edebiliriz:

a) In this hospital, a discharge report is issued before a patient is discharged.
Bu hastanede, bir hasta taburcu edilmeden önce epikriz raporu hazırlanır.

Cümlelerin her iki yakasında da geniş zaman kullandık ve iki eylemi (hastanın taburcu edilmesi ve rapor düzenlenmesi) before bağlacı ile sıraladık. Hiçbir sorun da çıkmadı.

Şimdi de aynı hastanede tedavi görmüş olan Ahmet Yıldız adındaki belli bir hasta için aynı işlemlerin sırasıyla yapıldığını anlatmaya çalışalım:

b) In this hospital, his discharge report is issued before the patient, Ahmet Yıldız, is discharged.
Bu hastanede, taburcu edilmeden önce hasta Ahmet Yıldız'ın epikriz raporu hazırlanır.

Cümlede bir gariplik var! Hem de bayağı var! Eğer siz de böyle düşünüyorsanız, özel kişi ve olaylar söz konusu olduğunda before bağlacının aynı anda hem yan hem de ana cümlede neden geniş zaman çekimli fiil alamayacağını da anlamaya başladınız demektir. Before ve

benzeri zaman bağlaçları, özel durumlar söz konusu olduğunda yukarıdaki örnekte ortaya çıkan bu garip durumla karşılaşmak istemezler. Bu nedenle, iki yakasında birden simple present tense çekimli fiiller bulunan birleşik cümlelerden uzak dururlar. Ancak bir defaya mahsus gerçekleşecek / gerçekleşmiş eylemleri farklı tense'ler kullanarak pekâlâ anlatabilirler:

Before the patient, Ahmet Yıldız, is discharged, his discharge report will be issued.

Taburcu edilmeden önce hasta Ahmet Yıldız'ın epikriz raporu hazırlanacak.

Before the patient, Ahmet Yıldız, was discharged, his discharge report was issued.

Taburcu edilmeden önce hasta Ahmet Yıldız'ın epikriz raporu hazırlandı.

E seçeneğinde **unless** (= if not [-medikçe / -madıkça]) bağlacı var. Bu bağlacı, genellikle ana cümlede olumsuz model fiiller ister: will not, can not, may not, should not vs. Çünkü unless şart bağlacı yan cümleye kendiliğinden olumsuzluk anlamı katar. Dolayısıyla bu olumsuz şarttan ana cümle de nasibini alır:

Unless you find a better one, you should not quit (ayrılmak, bırakmak) your present job.

Daha iyisini bulmadıkça mevcut işinden ayrılmamalısın.

2'nci sorunun ana cümlesinde ise unless bağlacını çağrıştıracak hiçbir unsur görünmüyor. Aşağıda soru cümlesini unless'e uygun hale getirmeye çalıştık. Her zamanki gibi, cümlelerin bilimsel anlamını dikkate almadık.

Unless mutation is recognised as the ultimate source of genetic variation, natural selection **will not** be given the dominant role in shaping the genetic make-up of populations.

Not: Cümlede not olumsuzluk zarfını neden kullanmak zorunda kaldığımızı az önceki açıklamadan anlamışsınızdır. Çünkü unless if not demektir. O halde yan cümleye bağlı olarak ana cümle de olumsuz çekilmelidir. Ancak sorunun aslında yer alan is given (simple present) fiili neden future tense'te çektiğimizi anlamakta zorlandıysanız, D seçeneğine tekrar geri dönmenizi öneririz.

Soru 3.

Networks without controlled access can ---- ensure the security or privacy of stored data, ---- keep network resources from being exploited by “hackers”.

- A) neither / nor
- B) so / as
- C) only / but
- D) rather / than
- E) also / but

Çözüm 3. Doğru cevap: A.

Neither / nor ikilisi YDS/YÖKDİL’de sıkça sınıanan bir bağlaç. Karşınıza çıktığı her soruda doğru cevap olmayabilir. Fakat bu bağlacın yapısal özelliklerini (morfolojisini) bilmek, bir birleşik ya da basit cümlede hangi öğelerden önce ya da sonra yer alacağı (sözdizimi) hakkında yorum yapabilecek donanıma sahip olmak çok önemli.

ensure = garanti etmek, sağlamak, sağlama almak

A government should ensure equal opportunities for all.

Hükümetler, herkes için fırsat eşitliği sağlamalıdır.

privacy = gizlilik, mahremiyet

I hated the lack (eksiklik, yokluk) of privacy in the dormitory (yatakhane).

Kolay çözüm: Sorudaki boşluklardan sonra iki fiil verilmiş (ensure, keep). Yani buradaki cümleler arasında yapısal bir benzerlik var (ya garanti etmek, ya muhafaza etmek; hem garanti etmek, hem muhafaza etmek; ne garanti etmek, ne muhafaza etmek vb.). O halde, paralel yapı bağlaçlarından (both - and, neither - nor vb.) biri doğru cevap olmalı. Soruda (düzgün) paralel yapı kurabilecek bağlaç içeren sadece A seçeneği var. C (only / but) ve E (also / but), güya not only / but also paralel yapı bağlacına benzetilmeye çalışılmış ancak bize sökmez. Bağlacın düzgün ve alışıldık hali not only / but also şeklindedir.

A: neither / nor

Soru cümlesinde verilen without edatı olumsuz yapıya işaret ediyor. Gerçi cümlemin devamında kullanılan or bağlacı, neither / nor’un seçimi ile ilgili ilk bakışta duraksamamıza neden oluyor, ama burada herhangi bir hata yok. Çünkü yokluğuna işaret edilen üçüncü bir nesne varsa, or bağlacı, neither / nor ikilisine yardımcı olmak için göreve çağrılır:

Neither the place of the restaurant **nor** the meals **or** drinks served were suitable for such an occasion.

Ne restoranın yeri, ne de sunulan yemek ve / veya içecekler böyle bir kutlama / özel gün için uygundu.

The patient can neither see or hear, nor breathe properly (düzgün bir şekilde).

B: so / as ikilisi iki farklı yapıyı akla getiriyor:

1. I talked to him so as to (= in order to) persuade (ikna etmek) him to help us. Bize yardımcı olması için ikna etmek amacıyla onunla konuştum. (So as to amaç bağlacı görevinde kullanılmış.)
2. She is not so clever as you think. (Birinci derece sıfat karşılaştırması. As ... as hem olumlu hem olumsuz cümlelerde kullanılırken so ... as’in kullanımı olumsuz cümlelerle sınırlıdır.)

Bu örneklere göre, B seçeneğindeki so / as ikilisi soru cümlesinde ne amaç anlatmak için, ne de sıfat karşılaştırmak için kullanılmış olabilir. Çünkü amaç anlatırken so / as ikilisinin arasına başka hiçbir kelime girmiyor (bkz. yukarıda 1. örnek). Hâlbuki B seçeneği bağlacı, araya başka kelime ya da kelimeler girecek şekilde vermiş: so / as. Eğer so / as karşılaştırma yapıyorsa (bkz. yukarıda 2. örnek), cümle olumsuz ek alıyor ve ikilinin arasında bir sıfat bulunuyor. Ne var ki, soru cümlemizde olumsuzluk eki (not) bulunmadığı gibi ensure... kelimesi de kesinlikle bir sıfat değil.

Networks without controlled access can ---- ensure the security or privacy of stored data, ---- keep network resources from being exploited by “hackers”.

C ve E: only / but ve also / but

Bu seçeneklerde verilen ifadeler, not only / but also (correlative conjunction) bağlacına benze-tilmeye çalışılmış. Ancak İngilizcede only / but ya da also / but şeklinde herhangi bir bağlaç yok. Doğrusu aşağıdaki gibi olmalı:

Not only is she beautiful, but she is also very kind-hearted (iyi yürekli).

Bu devrik cümlelerin düz hali:

She is not only beautiful, but she is also very kind-hearted.

D seçeneğinin hatasını rather than'li birkaç örnekle gösterelim:

We stayed home and watched TV rather than go out in the rain.

We were discouraged, rather than encouraged, by her words.

Sözleri, bizi cesaretlendirmekten ziyade şevki-mizi kırdı.

Örneklerden şunu anlamalıyız: rather than ikilisi çoğunlukla bir arada kullanılıyor. Soru cümlemizde ise iki ayrı boşluk vardı:

...can ---- (1. boşluk) ensure the security or privacy of stored data, ---- (2. boşluk) keep network...

O halde soruda bir boşluğu rather diğerini ise than ile doldurmamız gerekiyor. Bu, ancak would rather kalıbında mümkün olabilir:

I would rather die than marry him.

Onunla evlenmektense ölürüm daha iyi.

She would rather keep on (devam etmek) telling her same old stories than listen to anything new from others.

Başkalarından yeni bir şey dinlemektense o, hep eskimiş hikâyelerini anlatır / anlatmayı tercih eder.

Soru cümlesini -verdiği anlamı göz ardı ederek- rather / than için uygun hale getirmeye çalışalım:

Networks without controlled access would rather ensure the security or privacy of stored data than keep network resources from being exploited by "hackers".

Soru 4.

--- what is generally assumed, the number of animals remaining in a threatened species may actually rise as it approaches the brink of extinction.

- A) In view of
- B) Contrary to
- C) Surprisingly enough
- D) Needless to say
- E) Due to

Çözüm 4. Doğru cevap: B.

Soruda iki adet yorum girişi (C, D) ve üç adet bağlaç (A, B, E) var. Sorunun önemli yabancı kelimelerini ve Kolay Çözüm'ünü verdikten sonra bu bağlaçları sırasıyla inceleyelim.

assume = varsaymak, sanmak, zannetmek, presume

I was mistakenly (yanlışlıkla) assumed to be an Arab because of the colour of my skin.

threatened = nesli tükenme tehdidi altında / altında olan

species = tür, türler

extinction = soyu tükenme, nesli tükenme

on the brink of extinction = nesli tükenmenin eşiğinde

Kolay çözüm: C (surprisingly enough) ve D (Needless to say) yorum girişi yapan zarflardır. Bir ana cümleye bağlanabilirler. Ancak bir isim ya da isim cümlesine bağlanamazlar. O halde boşluğu izleyen isim cümlesinden ötürü bu iki seçenek elenir. Needless to say için yanlış bir örnek verelim ve bunu daha sonra düzelterek hatanın nereden kaynaklandığını görelim:

Needless to say, what he had promised, John didn't keep his promise as usual.

Söylemeye gerek yok ki, söz verdiği şey, John her zamanki gibi sözünü tutmadı.

Needless to say, John didn't keep his promise as usual.

Söylemeye gerek yok ki, John, her zaman olduğu gibi sözünü tutmadı.

A (in view of) ve E (due to) edat bağlaçlarının her ikisi de kabaca "nedeniyle" demektir. O halde bu iki bağlacı birbirine eşit sayıp eleyebiliriz. Bu durumda, doğru cevap olarak bir tek B seçeneği (contrary to) kalır.

A ve **E**: In view of (nedeniyle, [bir durum] karşısında, [bir durumu] göz önüne alırsak) ve due to (nedeniyle) kabaca eşanlamlıdır. Bir soruda aynı anda iki seçenek birden doğru cevap olamayacağından A ve E seçenekleri değerlendirmeye alınmamalıdır.

In view of / Due to the **high cost of living** (geçim zorluğu), it is not surprising that crime (suç) is on the increase (artış).

B: Contrary to (= In contrast to) aksine anlamında bir bağlaçtır ve isim cümlesine bağlanır.

Contrary to what the government pledged to do, it increased almost all the prices after the elections.

Vaat ettiğinin tam tersine, hükümet seçimlerden sonra neredeyse bütün her şeye zam yaptı.

Aşağıdaki ifadelerle başlayan yan cümle ya da isim / sıfat tamlamaları görürseniz, cevap çok büyük ihtimalle contrary to olacaktır:

what is generally assumed (genel olarak kabul edilen şey)

what people generally believe

popular / common opinion (yaygın kanaat)

conventional wisdom (halk arasındaki yaygın inanış)

general / public (halk, kamu) / prevailing (yaygın) belief

Contrary to what people generally believe, tests do not actually have a great deal of value to a learner.

İnsanların genel olarak inandığının aksine, testlerin öğrenciye çok büyük bir katkısı yoktur.

Contrary to what is generally assumed, outside air is not cooled inside the air conditioner and then supplied inside. It is the inside air that is cooled inside the air conditioner.

Genel kabulün aksine / Genel olarak kabul edilenin aksine, dışarıdaki hava klimada soğutulup içeriye verilmez. Klimada soğutulan içerideki havadır.

C: Surprisingly enough = It is very surprising that: Hayret edersiniz ki, (Bir şey)'e şaşırılmak elde değil

Surprisingly enough, the Brazilian team lost the match.

Örnekten de anlayabileceğiniz gibi, bu yorum girişinden sonra, sorudakine benzer bir isim cümlesine (what is generally assumed) yer yok. Yorum girişlerini doğrudan ana cümle izler. Buna göre, isim cümlesini çıkartarak soruyu şöyle kurmak mümkün olabilirdi:

Surprisingly enough, the number of animals remaining in a threatened species may actually rise as it approaches the brink of extinction.

D: needless to say: söylemeye gerek yok ki

Hem yukarıda Kolay Çözüm bölümünde hem de aşağıda verdiğimiz örneklerden anlaşılacağı üzere, needless to say doğrudan bir ana cümleye bağlanmalıdır:

Needless to say, AIDS is still a menace (engel, baş belası) to human beings all over the world.

Bu örneğe, needless to say ifadesinden sonra bir isim cümlesi ekleyelim ve hatayı açık bir şekilde görelim:

Needless to say, **what people generally believe**, AIDS is still a menace to human beings all over the world.

Söylemeye gerek yok ki, insanların genellikle inandığı şey, AIDS bütün dünyada insanoğlunun en büyük belasıdır.

Not: Mademki C (surprisingly enough) ve D (needless to say) bir isim ya da isim cümlesine bağlanamıyorlar, o halde iki seçenek de birbirine eşitlenip elenebilirler.